

**รายงานสรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ
เพื่อชี้แจงแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)
ประจำปีงบประมาณ 2564
(NESDC ITA 2021 Workshop)**

วันที่ 28 เมษายน 2564
ผ่านระบบการประชุมทางไกล (Zoom)
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	ก
1. ความเป็นมา.....	1
2. รายละเอียดการประชุม	2
3. สรุปสาระการจัตประชุม	3
4. ผลการประเมินการประชุม	18
ภาคผนวก	22
- ประมวลภาพการประชุม.....	
- เอกสารประกอบการประชุม.....	
- คณะผู้จัดทำ	

รายงานสรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อชี้แจงแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของ สศช. ประจำปีงบประมาณ 2564 (NESDC ITA 2021 Workshop)

บทสรุปผู้บริหาร

การทุจริตและประพฤติมิชอบนับเป็นปัญหาสำคัญของประเทศที่สร้างผลกระทบทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง คณะรัฐมนตรีภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีได้มีความพยายาม ในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตเป็นจำนวนมาก อาทิ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี : โดยเฉพาะภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 6 การปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งครอบคลุมตัวชี้วัดระดับความโปร่งใส ระดับการทุจริต และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561-2570) ได้นำผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มากำหนดเป็นตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแผนแม่บท

ในการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ 2564 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ยังคงใช้กรอบแนวทางการประเมินเช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา เพื่อให้หน่วยงาน ภาครัฐที่เข้ารับการประเมินได้ปรับปรุงพัฒนาอย่างเชื่อมโยงและต่อเนื่อง เน้นส่วนร่วมของประชาชนในการประเมินให้ มากขึ้น โดยมีประเด็นการประเมินจำแนกออกได้เป็น 10 ตัวชี้วัด ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ การใช้งบประมาณ การใช้อำนาจ การใช้ทรัพย์สินของราชการ การแก้ไขปัญหาการทุจริต คุณภาพการดำเนินงาน ประสิทธิภาพ การสื่อสาร การปรับปรุงระบบการทำงาน การเปิดเผยข้อมูล และการป้องกันการทุจริต

เพื่อให้การจัดทำ ITA ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ปีงบประมาณ 2564 บรรลุผลตามแนวทางที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด โดยเฉพาะในส่วนการประเมิน IIT สศช. โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) จึงได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อชี้แจงแนวทางการ ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของ สศช. ประจำปีงบประมาณ 2564 (NESDC ITA 2021 Workshop) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสใน สศช. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยมีรายละเอียดในแต่ละช่วง สรุปได้ ดังนี้

ช่วงที่หนึ่ง การกล่าวเปิด โดย นางสาวณีย์ แสงสุพรรณ ที่ปรึกษาด้านนโยบาย และแผนงาน สรุปได้ว่า การจัดประชุม NESDC ITA 2021 Workshop ในวันนี้ ถือว่ามีความสำคัญ เพราะ สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบที่ว่า ภายในปี พ.ศ. 2561-2565 ร้อย ละ 80 ของหน่วยงานผ่านเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ที่ระดับ 85 คะแนนขึ้นไป) และเป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2561 เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสใน การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด โดยการประชุมครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและเตรียมความพร้อมให้กับข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ สศช. เกี่ยวกับเกณฑ์การประเมิน ITA ตามแนวทางที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด นำสู่ การขับเคลื่อนการประเมิน ITA ใน สศช. ให้สามารถบรรลุเป้าหมายสู่ระดับร้อยละ 95 คะแนน ตามเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทฯ ตลอดจนเพื่อศึกษาและพัฒนาข้อมูลเกี่ยวกับการประเมิน ITA ของ สศช. มาใช้ เป็นแนวทางในการพัฒนา สศช. ต่อไป

สศช. ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ นี้ ผ่านระบบออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แต่ละท่านต่างแยกย้ายกันคนละสถานที่ ดังนั้น ถ้าท่านใดที่อยู่เพียงลำพัง จึงไม่ได้สวมหน้ากากอนามัย และ สศช. โดย ศปท. รู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้รับ การสนับสนุนจากผู้บริหารสำนักงาน ป.ป.ช. มาร่วมอภิปราย ร่วมกับผู้บริหาร สศช. ในวันนี้ ขอให้ผู้เข้าร่วม ประชุมทุกท่านใช้โอกาสนี้เรียนรู้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้

ช่วงที่สอง การอภิปรายหัวข้อ เรื่อง การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการ ดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ 2564 และแนวทางการประเมินคุณธรรมและความ โปร่งใส ภายใต้วัฒนธรรมองค์กรของ สศช. ในส่วนเกี่ยวกับการประเมินความโปร่งใสและคุณธรรมการดำเนินการ ภาครัฐ (ITA) (วัฒนธรรมองค์กรแห่งอนาคต : ปлотทุกจริต จิตพอเพียง) โดยนายอุทิศ บัวศรี รองเลขาธิการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สรุปได้ว่า ITA นับเป็นเครื่องมือในการประเมิน คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศที่เป็นรูปธรรม หากทุกหน่วยงาน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการประเมิน ITA อย่างเต็มที่ จะมีส่วนช่วยลด พฤติกรรมการทุจริตและประพฤติมิชอบในสังคมไทยให้น้อยลงได้ โดยจะมีส่วนสำคัญต่อการสนับสนุนให้มีการ ดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายและค่าตัวชี้วัดตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561-2580) โดยเฉพาะเป้าหมายที่ 1 ประชาชนมีวัฒนธรรม และพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้จัดทำรายงานสรุปผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการ ดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2563 และข้อเสนอต่อคณะมนตรี โดยวัตถุประสงค์หลัก เพื่อแสดงผลการประเมิน ITA ทั้งในภาพรวมระดับประเทศและรายพื้นที่ รวมถึงวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมิน และ เพื่อค้นหาจุดอ่อนที่ส่งผลให้ประเทศยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งถอดบทเรียนต้นแบบ ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อนำไปสู่การให้ข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อสนับสนุนให้เกิด การปรับปรุง การพัฒนาและยกระดับคุณธรรมความโปร่งใสของหน่วยงานทั่วประเทศให้สามารถบรรลุเป้าหมาย ต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2562 รับทราบรายงานผลดังกล่าว และมีมติ มอบหมายให้หน่วยงาน 5 แห่ง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) กระทรวงอุดมศึกษา สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การ มหาชน) (สพร.) และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น) ทำหน้าที่กำกับ ติดตามการประเมิน ITA รวมถึง ผลักดัน ให้หน่วยงานภายใต้กำกับดูแลให้ความร่วมมือและดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางการประเมิน ITA ที่กำหนด

สาระในรายงานดังกล่าว ครอบคลุมเรื่อง ผลการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ 2563 ที่มีหน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมิน ITA มากขึ้น เป็นจำนวนทั้งสิ้น 8,303 หน่วยงาน และพบว่า หน่วยงานภาครัฐไทยมีคุณธรรมและความโปร่งใส อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยภาพรวมของ ประเทศ อยู่ที่ 67.9 คะแนน แต่หากพิจารณาผลการประเมินฯ ในปี 2563 จาก 10 ตัวชี้วัด พบว่า มีเพียง 2 ตัวชี้วัด (ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจ) ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินฯ เกิน 85 คะแนน และมีเพียง 2 ตัวชี้วัด (ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูล และการป้องกันการทุจริต) ที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก ต้องเร่งพัฒนา ต่อไปอย่างจริงจัง

จากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ 2563 ป.ป.ช.และผู้เกี่ยวข้อง จึงได้มีข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิด การยกระดับการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะและการป้องกันการทุจริตอย่างเร่งด่วน เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐสามารถ บรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ ได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ภายในปีงบประมาณ

2565 โดยประเด็นสำคัญครอบคลุมเรื่องการสนับสนุนให้เตรียมความพร้อมและมุ่งสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลและบริการสาธารณะ ผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น เว็บไซต์สำนักงานฯ เป็นต้น และเร่งยกระดับสนับสนุนการประเมิน ITA ในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและจังหวัดให้มีส่วนร่วมมากขึ้น

นอกจากนี้ นายสมชัย ธีระวัณฐ์ ผู้อำนวยการสำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส สำนักงาน ป.ป.ช. ยังได้ฝากข้อคิดเพื่อการขับเคลื่อนการประเมิน ITA ในระยะต่อไปให้บรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้นว่า ขอให้หน่วยงานอาศัยข้อมูลที่ได้จากการประเมินฯ ที่อยู่บนพื้นฐานของ ความจริง ประกอบการกำหนดแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงองค์กร ให้เหมาะสมกับอำนาจหน้าที่ วัฒนธรรมและบริบทของแต่ละองค์กร รวมทั้งพัฒนาตัวชี้วัดที่ยังได้คะแนนน้อยหรือต้องปรับปรุงต่อไป

ช่วงที่สาม การอภิปรายหัวข้อ เรื่อง การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ 2564 และแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ภายใต้วัฒนธรรมองค์กรของ สศช. ในส่วนเกี่ยวกับแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสภายใต้วัฒนธรรมองค์กรของ สศช. โดย นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับภาพรวมแผนระดับต่างๆ ทั้ง 3 ระดับ และแผนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยเฉพาะแผนแม่บทด้านที่ 21 ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561 – 2580) ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และความสำคัญของ ITA ที่จะมีส่วนช่วยบรรลุตามเป้าหมายในแผนแม่บทดังกล่าว นอกจากนี้ ยังได้อภิปรายเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้แนวคิดการเป็นรัฐบาลเปิด (Open Government) ในแผนระดับที่ 3 เพื่อให้เป็นภาครัฐโปร่งใส เป็นภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชน และเพื่อประโยชน์ส่วนรวม นำสู่การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ที่ประชุมยังได้รับทราบเกี่ยวกับผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ สศช. ในภาพรวม ประจำปีงบประมาณ 2563 เท่ากับ 90.62 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า สศช. มีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานอยู่ในระดับสูงมากหรือระดับ A และมีตัวชี้วัด 2 ตัว ที่ได้คะแนนต่ำกว่า 85 คะแนน จึงยังต้องพัฒนาต่อไป ได้แก่ ตัวชี้วัดด้านการเปิดเผยข้อมูล (84.92 คะแนน) และตัวชี้วัดด้านการใช้ทรัพย์สินของราชการ (82.20 คะแนน)

ช่วงที่สี่ ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อการดำเนินการในระยะต่อไป ซึ่งครอบคลุม เรื่องความเชื่อมโยงระหว่างระดับคะแนน CPI และระดับคะแนน ITA ความสัมพันธ์ระหว่างผลคะแนน ITA และการสร้าง Happy workplace ของ สศช. ผู้เข้าร่วมประชุมยังได้มีข้อเสนอแนะ แนวทางการยกระดับผลคะแนน ITA ของ สศช. ในปีงบประมาณต่อไป เช่น ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในลักษณะนี้อย่างต่อเนื่อง เพราะทำให้ได้เข้าใจและเห็นถึงความสำคัญของการประเมิน ITA เข้าใจมุมมองผู้บริหาร สศช. และผู้บริหารจากสำนักงาน ป.ป.ช. รวมทั้งเป็นการสนับสนุนให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและขับเคลื่อนองค์กร และควรเปลี่ยนทัศนคติใหม่เกี่ยวกับการทำแบบประเมิน ITA โดยไม่เน้นการทำกิจกรรมเพียงบางอย่างและบางช่วงเวลาเพื่อมุ่งเพิ่มคะแนน ITA โดยไม่พัฒนาหรือปรับปรุงการทำงานให้มีคุณภาพ ธรรมาภิบาลอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งควรตรวจสอบแบบประเมิน ITA ด้วยข้อมูลที่เป็นจริง เพื่อให้สามารถนำผลการประเมินในแต่ละประเด็นไปพัฒนาต่อยอดในส่วนที่ได้คะแนนสูง และปรับปรุงการทำงานในส่วนที่ได้คะแนนต่ำต่อไป เป็นต้น

สรุปผลการประเมินการจัดประชุมในภาพรวม ผู้เข้าร่วมมีความพึงพอใจมาก เฉลี่ยร้อยละ 90.86 โดยได้รับความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากเข้าร่วมประชุมเฉลี่ย ร้อยละ 34.54 จะนำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้เฉลี่ยร้อยละ 88.95 ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับประโยชน์ คือ ได้นำความรู้ไปใช้ในการดำเนินการประเมิน ITA มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของ ITA มากขึ้น ได้รับฟังและเข้าใจฟังมุมมองของผู้บริหาร สศช. และผู้บริหารจากสำนักงาน ป.ป.ช. มากขึ้น

รายงานสรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อชี้แจงแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของ สศช. ประจำปีงบประมาณ 2564 (NESDC ITA 2021 Workshop)

1. ความเข้ามา

การทุจริตและประพฤติมิชอบนับเป็นปัญหาสำคัญของประเทศที่สร้างผลกระทบทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง คณะรัฐมนตรีภายใต้การนำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้มีความพยายามในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตเป็นจำนวนมาก อาทิ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี : โดยเฉพาะ ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 6 การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งครอบคลุม ตัวชี้วัดระดับ ความโปร่งใส ระดับการทุจริต และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561-2570) ได้นำผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ หน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มากำหนดเป็นตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ของแผนแม่บทฯ ที่ว่า ภายในปี 2565 ร้อยละ 80 ของหน่วยงานภาครัฐจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ที่ระดับร้อยละ 85 ค่ะแนบนั่นไป

สำหรับการประเมิน ITA ในปีงบประมาณ 2564 สำนักงาน ป.ป.ช. ยังคงใช้กรอบแนวทางการ ประเมินเช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐที่เข้ารับการประเมินได้ปรับปรุงพัฒนาอย่างเชื่อมโยง และต่อเนื่อง ตลอดจนเห็นพัฒนาการในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐได้อย่างชัดเจน เน้นส่วนร่วมของประชาชนในการประเมินให้มากขึ้น ตลอดจนมีผลการประเมินที่มาจากมุมมองของประชาชน อย่างรอบด้าน ทั้งด้านการรับรู้และความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลสาธารณะได้อย่างชัดเจนมากขึ้น โดยมี ประเด็นการประเมินจำแนก ออกได้เป็น 10 ตัวชี้วัด ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ การใช้งบประมาณ การใช้อำนาจ การใช้ทรัพย์สินของราชการ การแก้ไขปัญหาการทุจริต คุณภาพการดำเนินงาน ประสิทธิภาพการสื่อสาร การ ปรับปรุงระบบการทำงาน การเปิดเผยข้อมูล และการป้องกันการทุจริต

นอกจากนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ยังได้พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรองรับการประเมิน ITA (Integrity and Transparency Assessment System : ระบบ ITAS) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการเก็บรวบรวม ข้อมูล การบริหารจัดการข้อมูลและการกำกับติดตามการประเมินให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจน รวบรวมข้อมูลประกอบการประเมิน จากแหล่งข้อมูล 3 แหล่ง ได้แก่ 1) กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment : EIT) 2) กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment : IIT) และ 3) หลักฐานต่างๆ ที่แสดงผ่านเว็บไซต์สำนักงาน ตามแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT)

ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำ ITA ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในปีงบประมาณ 2564 บรรลุผลตามแนวทางที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด โดยเฉพาะในส่วนการประเมิน IIT สศช. โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) จึงได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อชี้แจงแนวทางการ ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของ สศช. ประจำปีงบประมาณ 2564 (NESDC ITA 2021 Workshop) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสใน สศช. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและ บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. รายละเอียดการประชุม

การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อชี้แจงแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของ สศช. ประจำปีงบประมาณ 2564 (NESDC ITA 2021 Workshop) ประจำปีงบประมาณ 2564 มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์

2.1.1 เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและเตรียมความพร้อมให้กับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ สศช. เกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ 2564 ตามแนวทางที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด

2.1.2 สนับสนุนข้าราชการและเจ้าหน้าที่ สศช. ให้มีส่วนร่วมในกระบวนการประเมิน ITA เพื่อช่วยปรับปรุง พัฒนา สศช. ให้มีคุณธรรมและความโปร่งใส เกิดธรรมาภิบาลในหน่วยงาน ตลอดจนเพื่อศึกษา และนำข้อมูลเกี่ยวกับการประเมิน ITA ของ สศช. มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา สศช. ให้ปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและประชาชน ลดการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงาน ส่งผลให้ สศช. เป็นหนึ่งในหน่วยงานภาครัฐสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561-2580) ต่อไป

2.2 กลุ่มเป้าหมาย

ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของ สศช. ผู้แทนจากกองและหน่วยต่างๆ จำนวนมากกว่า 80 คน

2.3 ระยะเวลาและสถานที่

วันที่ 28 เมษายน 2564 เวลา 13.00-16.30 น. ผ่านระบบการประชุมทางไกล (Zoom) Meeting ID: 928 6119 5962 และ Passcode: 120507 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

2.4 รูปแบบการดำเนินการ

ดำเนินการแบ่งเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ การอภิปรายเชิงวิชาการเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ 2564 และแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ภายใต้วัฒนธรรมองค์กรของ สศช. การดำเนินการเชิงปฏิบัติการร่วมกัน และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยมีเนื้อหา ครอบคลุมสาระการให้ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมิน ITA ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐาน ระเบียบวิธีการประเมินหลักเกณฑ์การประเมิน กรอบระยะเวลาการประเมิน ประเด็นการประเมิน วิธีการประเมินผ่านระบบ ITAS และแนวทางการดำเนินการประเมินตามประเด็นการประเมินร่วมกัน

2.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

2.5.1 ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของ สศช. มีความรู้ ความเข้าใจในสาระและข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมิน ITA อย่างถ่องแท้ ตลอดจนเป็นแกนหลักสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการประเมิน ITA ของ สศช.

2.5.2 ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ สศช. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีเครือข่ายและการทำงานเป็นทีม ร่วมเป็นพลังสำคัญในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตใน สศช. และในสังคมไทยต่อไป

2.5.3 ประเด็นการประเมินที่เป็นจุดอ่อนของ สศช. ในปีที่ผ่านมาได้รับการแก้ไข ปรับปรุง ส่งผลให้ สศช. มีผลการประเมิน ITA ปีงบประมาณ 2564 ดีขึ้น และสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (90 คะแนนขึ้นไป หรือ ได้คะแนนมากกว่าปีงบประมาณ 2563) และเป็นผู้นำการขับเคลื่อนให้ สศช. สามารถพัฒนาเป็นแบบอย่างด้านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ตามแนวทางที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนดได้

2.6 ผู้รับผิดชอบ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) สศช.

3. สรุปผลการจัดประชุม

3.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อชี้แจงแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของ สศช. ประจำปีงบประมาณ 2564 (NESDC ITA 2021 Workshop) มีรายละเอียดตามกำหนดการ ดังนี้

13.00 – 13.15 น.	ลงทะเบียน
13.15 – 13.30 น.	การเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อชี้แจงแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของ สศช. (NESDC Integrity & Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (ITA 2021 Workshop) โดย นางสาวณีย์ แสงสุพรรณ ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สศช.
13.30 – 16.30 น.	การอภิปราย เรื่องการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ภายใต้วัฒนธรรมองค์กรของ สศช. โดย นายอุทิศ บัวศรี รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงาน ป.ป.ช. และ นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สศช. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ถาม-ตอบ ผู้เข้าร่วมอบรมร่วมทำแบบประเมินแบบวัดการรับรู้ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment : IIT) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการขยายผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment : EIT)

หมายเหตุ : 1. กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

2. การจัดกิจกรรมดังกล่าวดำเนินไปตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติของรัฐบาลในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และเป็นไปเพื่อประโยชน์ราชการ

3.2 สารสำคัญในแต่ละช่วง สรุปได้ ดังนี้

3.2.1 การกล่าวเปิด โดยนางสาวณีย์ แสงสุพรรณ ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน สรุปได้ดังนี้

1) สศช. โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) มีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้จัดการประชุมชี้แจงแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของ สศช. ประจำปีงบประมาณ 2564 (NESDC ITA 2021 Workshop) โดยเป็นการประชุมผ่านระบบออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบ เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยวิทยากร ผู้จัด และผู้เข้าร่วมประชุม ต่างแยกย้ายกันคนละสถานที่ ดังนั้นถ้าท่านใดที่อยู่เพียงลำพัง จึงไม่ได้สวมหน้ากากอนามัย

2) กิจกรรมการประเมินคุณธรรม ความโปร่งใส หรือ ITA ใน สศช. ครั้งนี้ ถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะช่วยให้หน่วยงานภาครัฐ สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทฯ ด้านการต่อต้านการทุจริตฯ ที่ว่า ภายในปี 2565 ร้อยละ 80 ของหน่วยงานภาครัฐจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ที่ระดับร้อยละ 85 คะแนนขึ้นไป และนอกจากนั้น การประชุมในวันนี้ ยังเป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี (วันที่ 23 มกราคม 2561) เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมิน ITA โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่ สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด

3) การประชุมในวันนี้ มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ ดังนี้ ประการแรก เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและเตรียมความพร้อมให้กับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ สศช. เกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) ตามแนวทางที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด ประการที่สอง เพื่อสนับสนุนให้ผู้บริหารและประชาคม สศช. ทุกระดับมีส่วนร่วมในการดำเนินการประเมิน ITA และปรับปรุง พัฒนา สศช. ให้มีคุณธรรมและความโปร่งใสเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลในหน่วยงาน ประการที่สาม เพื่อศึกษาและพัฒนานำข้อมูลเกี่ยวกับการประเมิน ITA ของ สศช. มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา สศช. ให้ปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและประชาชน

4) สำนักงานฯ รู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้สนับสนุนและมอบหมาย นายอุทิศ บัวศรี รองเลขาธิการ ป.ป.ช. วิทยากรผู้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ITA ให้เกียรติมาร่วมอภิปรายและแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินของสำนักงาน ป.ป.ช. ร่วมกับนายวันฉัตร สุวรรณกิตติ รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในหัวข้อเรื่อง การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสภายใต้วัฒนธรรมองค์กรของ สศช. ในวันนี้

5) การประชุมเชิงปฏิบัติการในวันนี้ จะเป็นส่วนสำคัญต่อการสร้างพื้นฐานให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ สศช. โดยเฉพาะกลุ่มผู้แทนจากกองและส่วนงานต่าง ๆ ที่ได้เข้าร่วมการประชุม จะมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเกณฑ์ ITA รวมทั้งยังจะได้รับทราบประเด็นการประเมินที่ยังเป็นจุดอ่อนของ สศช. และจะได้ตระหนักในสำคัญของการประเมินดังกล่าว ซึ่งจะนำไปสู่การขับเคลื่อนการประเมิน ITA ใน สศช. ให้สามารถบรรลุเป้าหมายสู่ระดับร้อยละ 95 คะแนน ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทฯ ตลอดจนคาดหวังว่าทุกท่านจะร่วมเป็นเครือข่ายสำคัญ พัฒนา สศช. ให้เป็นแบบอย่างด้านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ต่อไป (ข้อมูลล่าสุด ในปีงบประมาณ 2563 คะแนนการประเมิน ITA ของ สศช. ในภาพรวม อยู่ที่ระดับ 90.62 คะแนน ดีขึ้นจากปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ ที่ระดับ 89.28 คะแนน ซึ่งถือว่ามีความคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานอยู่ในระดับสูงมาก)

6) ขอให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านใช้โอกาสนี้ในการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือซักถามข้อข้องใจต่าง ๆ จากวิทยากร จากสำนักงาน ป.ป.ช. ให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และหวังว่าทุกท่านจะร่วมมือในการจัดทำแบบประเมิน ITA ที่ทาง ศปท. ได้จัดส่ง mail ให้กับทุกท่านโดยตรงแล้ว และขอให้ทุกท่านได้เป็นตัวแทนเครือข่าย ช่วยกระตุ้นให้บุคลากรในหน่วยงานของท่าน ช่วยกันทำแบบประเมินนี้ให้ได้มากที่สุด รวมทั้งได้อำนวยพรให้การประชุมในวันนี้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3.2.2 การอภิปรายหัวข้อเรื่องการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ 2564 และแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ภายใต้วัฒนธรรมองค์กรของ สศช. ในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินความโปร่งใสและคุณธรรมการดำเนินการภาครัฐ (ITA) (วัฒนธรรมองค์กรแห่งอนาคต:ปลอดภัย จิตพอเพียง)โดยนายอุทิศ บัวศรี รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สรุปได้ดังนี้

1) ความสำคัญของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA)

1.1) การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ยังคงดำเนินไปภายใต้แนวคิด “Open to Transparency” ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานสำคัญของการประเมิน ITA ที่มาจากการ “เปิด” 2 ประการ คือ “เปิดเผยข้อมูล” ของหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบและสามารถตรวจสอบการดำเนินงานได้ และ “เปิดโอกาส” ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหน่วยงานภาครัฐ ทั้งเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานและประชาชนผู้รับบริการหรือติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐได้เข้ามามีส่วนร่วมประเมินหรือแสดงความคิดเห็นต่อหน่วยงานภาครัฐผ่านการประเมิน ITA ซึ่งการ “เปิด” ทั้ง 2 ประการข้างต้นนั้นจะช่วยส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีความโปร่งใสและนำไปสู่การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของทุกภาคส่วน ทั้งนี้ การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ไม่ได้มุ่งเน้นให้หน่วยงานที่เข้ารับการประเมินปฏิบัติเพียงเพื่อให้ได้รับผลการประเมินที่สูงขึ้นเพียงเท่านั้น แต่มุ่งหวังให้หน่วยงานภาครัฐได้มีการปรับปรุงพัฒนาตนเองในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลในหน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานที่มุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและส่วนรวมเป็นสำคัญ และลดโอกาสที่จะเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ ส่งผลให้หน่วยงานภาครัฐสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561 – 2580) ต่อไป

1.2) จากความสำคัญของการประเมิน ITA ข้างต้น ทำให้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561 – 2580) นำผลการประเมิน ITA ไปกำหนดเป็นตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของแผนแม่บทฯ โดยในระยะแรก (พ.ศ. 2561 – 2565) ได้กำหนดค่าเป้าหมายให้หน่วยงานภาครัฐที่มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ (85 คะแนนขึ้นไป) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

1.3) ความเป็นมาของการประเมิน ITA เกิดจาก สำนักงาน ป.ป.ช. ได้พัฒนาเครื่องมือเพื่อประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส โดยใช้แนวคิดหลักบางส่วนของ การบริหารคุณภาพ ได้แก่ หลักการประเมินการรับรู้ด้านความซื่อตรงและตรวจสอบได้ (Integrity Assessment) ซึ่งเป็นหลักการของประเทศเกาหลี โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ประสานความร่วมมือกับประเทศเกาหลีเพื่อขอประยุกต์ใช้แบบประเมิน Integrity Assessment สู่การจัดทำเครื่องมือวัดการรับรู้ของผู้เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานภายในหน่วยงานและผู้ให้บริการภายนอกองค์กร โดยเฉพาะองค์กรที่เป็นหน่วยงานภาครัฐ และหลักการพิสูจน์ผลสำเร็จด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based) เพื่อนำเสนอหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อพิสูจน์ว่าหน่วยงานภาครัฐได้ดำเนินการเองอย่างแท้จริง

1.4) สำนักงาน ป.ป.ช. จึงได้ออกแบบเครื่องมือประเมินที่ประยุกต์ใช้หลักการทั้ง 2 ข้อข้างต้น มาบูรณาการเป็นเครื่องมือประเมินความโปร่งใสและคุณธรรมการดำเนินการภาครัฐ ((Integrity and Transparency Assessment: ITA) โดยเครื่องมือดังกล่าว ใช้หลักการประเมิน “การรับรู้” (Perception)ด้านความซื่อตรงและตรวจสอบได้ จากแหล่งข้อมูล 3 แหล่ง ประกอบด้วย (1) การประเมินการรับรู้จากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน ซึ่งนับเป็นแหล่งข้อมูล IIT ของแบบประเมิน และเป็นการนำหลักการ Integrity Assessment ของประเทศเกาหลีมาประยุกต์ (2) การประเมินการรับรู้จากผู้ให้บริการภายนอกองค์กร ซึ่งนับเป็นแหล่งข้อมูล EIT ของแบบประเมิน และเป็นการนำหลักการ Integrity Assessment ของประเทศเกาหลีมาประยุกต์ใช้ และ (3) การประเมินการรับรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ ซึ่งนับเป็นแหล่งข้อมูล OIT ของ

แบบประเมิน และเป็นการประยุกต์ใช้หลักการ “Evidence-based” ทั้งนี้ หากนำผลการประเมิน ITA จากแหล่งข้อมูลทั้ง 3 ด้าน มากำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงองค์กร ก็ถือว่า องค์กรนั้นมีแนวโน้มในการบริหารงาน

1.5) ตั้งแต่ปี 2561 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน การประเมินความโปร่งใส และคุณธรรมการดำเนินการภาครัฐ(Integrity and Transparency Assessment: ITA) ได้พัฒนาไปถึงขั้น การประเมินโดยผ่านระบบออนไลน์ ที่เรียกว่า ระบบ ITAS (Integrity and Transparency Assessment System: ITAS) ซึ่งช่องทางการประเมินออนไลน์ดังกล่าว เป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยพัฒนาการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับหน่วยงานทุกระดับได้เป็นอย่างดี โดยหน่วยงานที่ทำการประเมินแล้วในปัจจุบัน คือ องค์กรในระดับนิติบุคคล เช่น หน่วยงานภาครัฐระดับกรม และระดับจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกระดับ องค์กรรัฐวิสาหกิจ และสถาบันอุดมศึกษา

1.6) สำหรับการประเมิน ITA 2564 ยังคงใช้กรอบแนวทางการประเมินเช่นเดียวกับการประเมิน ITA 2563 ที่ผ่านมา เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐที่เข้ารับการประเมินได้มีการปรับปรุงพัฒนาอย่างเชื่อมโยง และต่อเนื่อง และทำให้เห็นพัฒนาการในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐได้อย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม การประเมิน ITA 2563 มีการปรับปรุงในรายละเอียดของระเบียบวิธีการประเมินและประเด็น การประเมิน เล็กน้อย เพื่อแก้ไขปรับปรุงข้อจำกัดของการประเมินให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการประเมินมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การประเมิน ITA เป็นเครื่องมือให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข ระบบการบริหารราชการของหน่วยงานภาครัฐ และมีผลการประเมินที่มาจากมุมมองของประชาชนอย่างรอบด้าน ทั้งด้านการรับรู้และความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลสาธารณะได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

1.7) ITA เป็นการประเมินที่เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ของหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาครัฐที่รับการประเมินจะได้รับทราบผลการประเมินเพื่อให้เกิดความตระหนัก และนำไปสู่การพัฒนาตนเอง เพื่อให้การดำเนินงานภาครัฐเป็นไปอย่างมีคุณธรรมและความโปร่งใส ลดการทุจริต และประพฤติมิชอบ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติสูงสุด และได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการ ดำเนินงานภาครัฐของประเทศไทยให้มีคุณธรรมและความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น

1.8) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการประเมิน ITA เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใส ลดการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ

2) ข้อมูลเบื้องต้นและแนวทางการประเมิน ITA

2.1) ITA เป็นการประเมินหน่วยงานภาครัฐที่ครอบคลุมทุกมิติในการดำเนินงานภาครัฐ ทั้งเจ้าหน้าที่ภายใน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก และบุคคลทั่วไป ซึ่งล้วนแล้วแต่มีความสำคัญและสามารถสะท้อนให้ เห็นถึงคุณลักษณะด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานได้

2.2) สำนักงาน ป.ป.ช. ได้จัดทำรายงานสรุปผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และข้อเสนอต่อคณะมนตรี สรุปได้ดังนี้

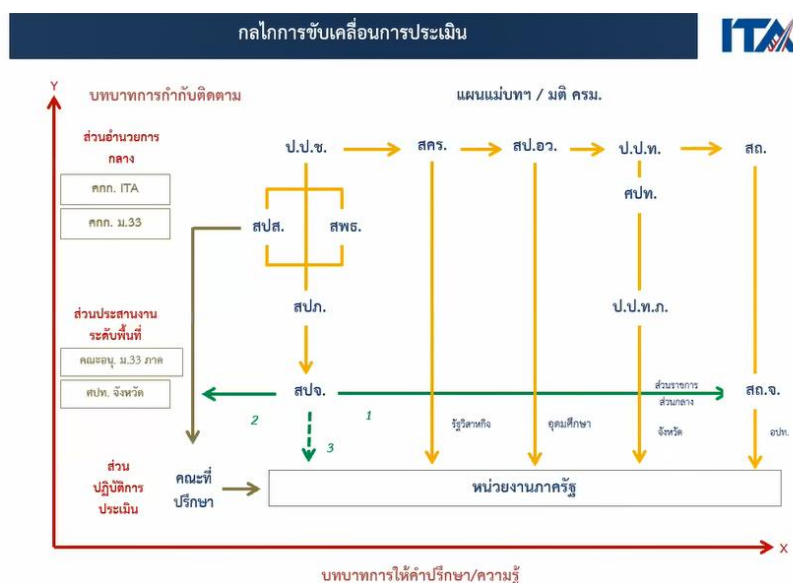
– วัตถุประสงค์ของรายงานคือ เพื่อแสดงผลการประเมิน ITA ทั้งในภาพรวม ระดับประเทศและรายพื้นที่ รวมถึงวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมิน เพื่อค้นหาจุดอ่อนที่ส่งผล ให้ผลการประเมินในระดับประเทศยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และถอดบทเรียนต้นแบบการบริหาร จัดการที่ประสบความสำเร็จ เพื่อนำไปสู่การให้ข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อสนับสนุนให้เกิด การปรับปรุง การพัฒนาและยกระดับคุณธรรมความโปร่งใสของหน่วยงานทั่วประเทศให้สามารถบรรลุเป้าหมาย

ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ ท้นตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ ต่อไป

– สาระในรายงานดังกล่าว มีเนื้อหาโดยสังเขป 5 ส่วน ได้แก่ (1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ ITA เป็นการระบุขอบเขต ระเบียบวิธีการประเมิน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านต่างๆ (2) สรุปผล ITA 2563 ครอบคลุมเรื่องการจำแนกผลการประเมินในมิติต่างๆ เช่น แผนแม่บทฯ พื้นที่ ตัวชี้วัด เป็นต้น (3) อภิปรายผล ITA 2563 ซึ่งเน้นค้นหาสาเหตุที่ส่งผลให้หน่วยงานยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ (4) อภิปรายผล ITA 2563 ซึ่งค้นหากลุ่มเป้าหมายหลักและแนวทางแก้ไขที่ส่งผลสำคัญต่อการยกระดับ ITA และ (5) ข้อเสนอแนะ เพื่อยกระดับ ITA ภายในปี 2565

2.3) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2562 รับทราบรายงานผลดังกล่าว และมีมติมอบหมายหน่วยงาน 5 แห่ง ได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ทำหน้าที่กำกับ ติดตามการประเมิน ITA รวมถึง ผลักดันให้หน่วยงานภายใต้กำกับดูแลให้ความร่วมมือและดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางการประเมิน ITA ที่กำหนด

ภาพ แสดงกลไกการขับเคลื่อนการประเมิน ITA ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคตามมติคณะรัฐมนตรี

2.4) ที่ผ่านมามีในปี 2563 นับเป็นสัญญาณที่ดี มีอัตราการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้นมากกว่าปีงบประมาณ 2562 ถึงร้อยละ 29.36 จากเดิมที่มีบุคลากรภาครัฐและประชาชนทั่วประเทศเข้าร่วม 1,006,275 คน โดยมีหน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมิน ITA ทั้งสิ้น 8,303 หน่วยงาน โดยในการประเมิน ITA นั้น สำนักงาน ป.ป.ช. ได้จัดแบ่งการประเมินออกเป็น 10 กลุ่ม ตามพื้นที่ของประเทศ ได้แก่ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคอีสานตอนบน ภาคอีสานตอนล่าง ภาคเหนือตอนบน ภาคเหนือตอนล่าง ภาคตะวันตก ภาคใต้ตอนบน ภาคใต้ตอนล่าง และหน่วยงานส่วนกลางและ กทม. นอกจากนี้ มีบุคลากรภาครัฐทั่วประเทศเข้าร่วมการประเมินทั้งสิ้น 447,790 คน ประชาชนทั่วประเทศเข้าร่วมการประเมินทั้งสิ้น 853,875 คน และมีบุคลากรภาครัฐและประชาชนทั่วประเทศเข้าร่วมทั้งสิ้น 1,301,665 คน

2.5) เครื่องมือในการประเมิน ITA ประกอบไปด้วย 3 เครื่องมือ ได้แก่

(1) แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Internal Integrity and Transparency Assessment : IIT) ซึ่งเป็นแบบวัดที่ให้ผู้ตอบเลือกตัวเลือกตามคำตอบตามการรับรู้ของตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ครอบคลุมตัวชี้วัด 5 ตัว ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ การใช้งบประมาณ การใช้อำนาจ การใช้ทรัพย์สินของราชการ และการแก้ไขปัญหาการทุจริต

(2) แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment : EIT) ซึ่งเป็นแบบวัดที่ให้ผู้ตอบเลือกตัวเลือกตามคำตอบตามการรับรู้ของตัวเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ครอบคลุมตัวชี้วัด 3 ตัว ได้แก่ คุณภาพการดำเนินงาน ประสิทธิภาพการสื่อสาร และการปรับปรุงระบบการทำงาน

(3) แบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency : OIT) ซึ่งเป็นแบบวัดที่ให้ผู้ตอบเลือกตอบมีหรือไม่มีการเปิดเผยข้อมูล พร้อมระบุ URL เพื่อเชื่อมโยงไปสู่แหล่งที่อยู่ของการเปิดเผยข้อมูลและระบุคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบคำตอบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลจากเว็บไซต์ของหน่วยงาน ผ่านการประเมินระดับการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะของหน่วยงานเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลในเว็บไซต์หลักของหน่วยงานได้ ครอบคลุมตัวชี้วัด 2 ตัว ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูล และการป้องกันการทุจริต

2.6) ผลการประเมินในระดับประเทศ พบว่า หน่วยงานภาครัฐไทยมีคุณธรรมและความโปร่งใส อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยภาพรวมของประเทศ อยู่ที่ 67.9 คะแนน ซึ่งเป็นผลการประเมินของหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ จำนวน 8,303 แห่ง ซึ่งถือว่าเป็นคะแนนที่ดีขึ้นจากปีก่อนๆ (ปี 2561 อยู่ที่ 68.78 คะแนน และปี 2562 อยู่ที่ 66.74 คะแนน)

2.7) หากพิจารณาจำนวนหน่วยงานที่มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ที่กำหนดตามเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นด้านการป้องกันและต่อต้านการทุจริต (คือ หน่วยงานร้อยละ 80 ต้องมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ที่กำหนด 85 คะแนน) พบว่า ในส่วนนี้ ยังต้องพัฒนาต่อไป ดังจะเห็นได้ว่า ผลในปี 2563 นั้น พบว่า มีหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์เพียงร้อยละ 13.19 หรือ คิดเป็น 1,095 แห่ง โดยหน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่มีคะแนนในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ส่วนใหญ่ร้อยละ 29.80 มีผลการประเมินอยู่ในระดับ D (55.00-64.99 คะแนน)¹ ขณะที่หน่วยงานในส่วนกลางมีสัดส่วนผลการประเมินในระดับค่อนข้างต่ำ และหน่วยงานในพื้นที่ ได้แก่ จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ในภูมิภาค 1-9) มีผลการประเมินในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำหรือต่ำกว่าอีกนัยหนึ่งคือ ในภาพรวม หน่วยงานส่วนกลางบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ แต่ยังคงต้องพัฒนาและยกระดับคุณภาพการประเมินของหน่วยงานในส่วนภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

2.8) ผลการประเมิน ITA ปี 2563 สะท้อนให้เห็นว่า จากทั้งหมด 17 ประเภท หน่วยงานมีหน่วยงาน 10 ประเภท (ได้แก่ หน่วยงานในสังกัดรัฐสภา องค์กรศาล องค์กรอิสระ สถาบันอุดมศึกษา รัฐวิสาหกิจ กิจการหรือเทียบเท่า องค์กรมหาชน หน่วยงานของรัฐอื่นๆ จังหวัด ส่วนราชการส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ) ที่มีคะแนนการประเมินผ่านเกณฑ์เกินครึ่ง (คือ ร้อยละ 50 ของหน่วยงานต้องได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 85 คะแนน ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ) และมีหน่วยงาน 7 ประเภท (ได้แก่ องค์กรอัยการ กองทุนเทศบาลนคร องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลเมือง องค์กรบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบล) ที่ได้คะแนนการประเมินผ่านเกณฑ์ไม่ถึงครึ่ง ทั้งนี้ จังหวัดนครสวรรค์ เป็นจังหวัดเดียวที่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามเป้าหมายปี 2563 ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ คือ ร้อยละ 50 ของหน่วยงานต้องผ่าน 85 คะแนน และจังหวัดนครสวรรค์มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่ 82.52 คะแนน

¹ คะแนนและระดับผลการประเมิน ITA ตามแนวทางที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด ประกอบด้วย 2 ลักษณะ คือ ค่าคะแนนโดยมีคะแนนเต็ม 100 คะแนน และระดับผลการประเมิน (Rating Score) ซึ่งจำแนกเป็น 7 ระดับ ได้แก่ AA (95.00-100.00 คะแนน) A (85.00-94.99 คะแนน) B (75.00-84.99 คะแนน) C (65.00-74.99 คะแนน) D (55.00-64.99 คะแนน) E (50.00-54.99 คะแนน) และ F (0.00-49.99 คะแนน)

2.9) ปัจจัยแห่งความสำเร็จของจังหวัดนครสวรรค์ คือ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ (นายอรรถพร สิงหวิชัย) ให้ความสำคัญและมุ่งประสานความร่วมมือขับเคลื่อนงานใน 2 ระดับ ทั้งในระดับนโยบาย (ได้แก่ มอบหมาย ถ่ายทอด สั่งการ กำกับ ชัดเจน และให้ความสำคัญครอบคลุมทุกพื้นที่ หน่วยงานในจังหวัดทั้งส่วนภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) และระดับปฏิบัติ (ได้แก่ ร่วมมือ กับ ป.ป.ช. จังหวัด และสำนักงานจังหวัด ผลักดันให้บรรลุตามเป้าหมาย ตลอดจนทำงานทั้งแบบ Online และลงพื้นที่ On the Ground ครบทุกอำเภอ นอกจากนี้ ภาครัฐยังเป็นจุดเชื่อมระหว่างคณะที่ปรึกษาของทุกหน่วยงานและหมั่นจัดประชุมเชิงปฏิบัติการทั้งก่อน ระหว่างและหลังการประเมินฯ)

2.10) หากพิจารณาผลการประเมินฯ ในปี 2563 โดยเก็บข้อมูลธรรมาภิบาล การบริหารจัดการภาครัฐอย่างรอบด้านทั้ง 10 ตัวชี้วัดจะพบว่า มีเพียง 2 ตัวชี้วัด (ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ และการใช้อำนาจ) ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินฯ คือ ได้มากกว่า 85 คะแนน ยังต้องพัฒนาอีก 8 ตัวชี้วัด โดยมีเพียง 2 ตัวชี้วัด (ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูล และการป้องกันการทุจริต) ที่ยังวิกฤติ ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก ต้องเร่งพัฒนาต่อไปอย่างจริงจัง

2.11) ผลการประเมินในภาพรวมระดับประเทศ จำแนกตามแหล่งข้อมูล พบว่า จากข้อมูล IIT มีคะแนนเฉลี่ย 84.64 คะแนน และข้อมูล EIT มีคะแนนเฉลี่ย 82.07 คะแนน ขณะที่ ข้อมูล OIT มีคะแนนเฉลี่ย 44.70 คะแนน โดยประเด็นที่มีคะแนนน้อยสุดคือ เรื่องการเปิดเผยข้อมูลด้าน E-Service ซึ่งมีคะแนนเพียงร้อยละ 18.13 ข้อมูลดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า รัฐบาลและรัฐสภาต้องเร่งสนับสนุนให้ หน่วยงานภาครัฐมุ่งพัฒนา เพื่อนำไปสู่การให้บริการที่มีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงการทุจริตจากการใช้ ดุลพินิจ

2.12) สำนักงาน ป.ป.ช. ได้วิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ส่งผลให้คะแนน ITA ไม่บรรลุเป้าหมาย โดยส่วนใหญ่มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับ C (65.00 – 74.99 คะแนน) เนื่องจากในส่วน OIT มีตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริต ได้คะแนนต่ำกว่า 50 คะแนน สาเหตุหลักนั้น เกิดจากหน่วยงานไม่ได้ ดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ 10.2 มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน ซึ่งประกอบด้วย ข้อคำถามที่มีสัดส่วนคะแนนสูง (25 คะแนนจากทั้งหมด 40 คะแนน) ทั้ง 2 ข้อ ในข้อ O42 และ O 43²

3) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อเร่งยกระดับ ITA ภายในปีงบประมาณ 2565

จากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลการประเมิน ITA ปีงบประมาณ 2563 คณะอนุกรรมการกำกับและพัฒนากการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐ คณะกรรมการการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ และ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงได้มีข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการ ยกระดับการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะและการป้องกันการทุจริตอย่างเร่งด่วน เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐสามารถบรรลุ เป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ ได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ภายในปีงบประมาณ 2565 ดังนี้

3.1) คณะรัฐมนตรี ผู้บริหาร กระทรวงมหาดไทย ผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น (อปท.) ควรเร่งส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลและบริการสาธารณะ ผ่านทาง เว็บไซต์ของหน่วยงานในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2565 เป็นหลัก โดยกำหนดนโยบาย โครงการ กิจกรรม การกำกับควบคุม การกำหนดตัวชี้วัดการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลและบริการสาธารณะผ่านทาง เว็บไซต์ของหน่วยงาน

² ข้อ O 42 มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน และข้อ O 43 การดำเนินการตาม มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน

3.2) คณะรัฐมนตรีและผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดตัวชี้วัด การประเมินผลการปฏิบัติราชการ ควรกำหนดตัวชี้วัดการกำกับดูแลการประเมิน ITA ของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เกิดการกำกับดูแลการประเมิน ITA ในแต่ละขั้นตอน และกลั่นกรองข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะให้ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด อันจะส่งผลให้แผนแม่บทฯ สามารถบรรลุเป้าหมายได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ คือ ภายในปี 2565

3.3) คณะรัฐมนตรีและผู้บริหารกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และผู้บริหาร สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ควรสนับสนุนการออกแบบโครงสร้างเว็บไซต์และ User Interface ที่เหมาะสมกับ อปท. แต่ละประเภท เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากระบบสารสนเทศที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ตลอดจนเพื่อประหยัดงบประมาณในการจัดจ้างออกแบบเว็บไซต์ ที่กระจัดกระจาย ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ในปัจจุบัน นอกจากนี้ ควรศึกษาแนวทางพัฒนา Server Network พร้อม Software ต่างๆ ที่จำเป็นในระดับจังหวัด เพื่อรองรับเว็บไซต์ของหน่วยงานภาครัฐ และ อปท. ภายในจังหวัด ซึ่งจะช่วยให้การเข้าถึงข้อมูลภาครัฐ มีความเสถียรมากขึ้น อีกทั้งช่วยประหยัดงบประมาณได้เป็นจำนวนมาก

3.4) คณะรัฐมนตรีและผู้บริหารกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และผู้บริหาร สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ควรกำหนดกิจกรรมเสริมสร้างแรงจูงใจเชิงบวกในการพัฒนา และยกระดับการเปิดเผยข้อมูลและบริการภาครัฐ ผ่านระบบสารสนเทศ เพื่อมอบสิ่งจูงใจและสร้างต้นแบบ ในการพัฒนาให้แก่หน่วยงาน เช่น การสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาระบบสารสนเทศ หรือมอบรางวัลเชิดชู เกียรติให้แก่หน่วยงานต้นแบบ รวมถึงการมีมาตรการให้หน่วยงานที่ได้คะแนน ITA ต่ำกว่าเกณฑ์ต้องรับการอบรม และจัดทำแผนการปรับปรุงพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ เพื่อยกระดับการประเมิน ITA ให้ดียิ่งขึ้น

3.5) คณะรัฐมนตรีและสื่อของรัฐควรสนับสนุนงบประมาณ ผลิตสื่อออนไลน์หรือ รายการโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาเสริมสร้างความรู้ ถ่ายทอดประสบการณ์ขององค์กร หน่วยงาน หรือประเทศที่ประสบความสำเร็จ (เช่น ประเทศเอสโตเนีย ที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาสู่สังคมดิจิทัล) ในการใช้ประโยชน์จากระบบ สารสนเทศ เพื่อเปิดเผยข้อมูลภาครัฐและให้บริการประชาชน E-Service เพื่อเสริมสร้างแรงบันดาลใจ องค์ความรู้ และสร้างความตระหนักให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนได้เห็นถึงประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูล และการรับ บริการภาครัฐผ่านระบบสารสนเทศ

3.6) ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแล การปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ส่วนภูมิภาค และกำกับดูแลการปฏิบัติราชการของ อปท. ตามกฎหมายจัดตั้ง อปท. แต่ละประเภท ควรกำกับดูแลการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐและการให้บริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของ หน่วยงานอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนด

3.2.3 ประเด็นข้อคิดเพื่อการขับเคลื่อนการประเมิน ITA ในระยะต่อไปให้บรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้นจาก นายสมชัย ธีระวัณธุ์ ผู้อำนวยการสำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส สำนักงาน ป.ป.ช. สรุปได้ ดังนี้

1) สิ่งที่ ป.ป.ช. มารณรงค์ให้หน่วยงานร่วมประเมิน ITA นี้เป็นส่วนหนึ่งเพื่อการพัฒนา องค์กร เพราะฉะนั้น ขอให้ตั้งใจ ตั้งเป้าหมายว่า เราจะตั้งเป้าการพัฒนาหน่วยงานหรือองค์กรอย่างไร และจะร่วมมือ กันอย่างไร เพื่อให้เกิดจริยธรรมและธรรมาภิบาลในองค์กร (คะแนน ITA เป็นเพียงผลสะท้อนส่วนหนึ่งเท่านั้น) สิ่งสำคัญกว่า คือ พลังแห่งความร่วมมือ ร่วมใจในองค์กร ให้นำสู่การเป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาลและจริยธรรม ซึ่งจะ ส่งผลดีต่อ EIT และ IIT เอง โดยควรให้การะบวนการประเมินดังกล่าวเป็นไปตามธรรมชาติที่สุด

2) ในส่วนคะแนนจาก OIT ของ สคช. ตัวชี้วัดที่ 10 ได้คะแนน 100 เต็ม แต่ตัวชี้วัดที่ 9 เรื่อง OIT บางข้อ หน่วยงานอาจรวบรวมและประมวลข้อมูลมาได้ไม่ครบถ้วนขอให้ไปดู ขอให้พิจารณาว่า ตัวไหน ที่ได้รับข้อเสนอแนะจาก ป.ป.ช. จะได้พัฒนาและแก้ไขต่อไป

3.2.4 การอภิปรายหัวข้อเรื่องการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ภายใต้วัฒนธรรมองค์กรของ สศช. ในส่วนที่เกี่ยวกับแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสภายใต้วัฒนธรรมองค์กรของ สศช. โดย นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สรุปได้ ดังนี้

1) ภาพรวมแผนระดับต่าง ๆ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

1.1) แผนสามระดับ มีดังนี้

1.1.1) แผนระดับที่ 1 ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 และกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติให้ใช้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) และประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2561 ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 เมื่อมีพระบรมราชโองการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติแล้ว ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ แต่ละด้าน จัดทำแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ เสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

1.1.2) แผนระดับที่ 2 เป็นแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ เพื่อบรรลุตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ และถ่ายทอดไปสู่แนวทางในการปฏิบัติในแผนระดับที่ 3 โดยแผนระดับที่ 2 มีดังนี้

- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ หมายความว่า แผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ (พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 3)

- แผนการปฏิรูปประเทศ หมายถึง แผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศตามพระราชบัญญัติ แผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2560

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หมายความว่า แผนสำหรับถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติสู่กรอบและแนวทางในการพัฒนาประเทศในแต่ละช่วงระยะเวลา 5 ปี

- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ หมายถึง นโยบายและแผนตามกฎหมายว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งเป็นนโยบายและแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบหรือทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

1.1.3) แผนระดับที่ 3 เป็นแผนในเชิงปฏิบัติที่มีความชัดเจนตามภารกิจของส่วนราชการที่สอดคล้องและสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ 1 และระดับที่ 2 หรือจัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด หรือจัดทำขึ้นตามพันธกรณีหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ

1.2) แผนแม่บทด้านที่ 21 ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561 – 2580) ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งมีทั้งสิ้น 23 แผนแม่บท โดยมีผลผูกพันต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ต้องสอดคล้องกับแผนแม่บท ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน ทั้งนี้ แผนแม่บทด้านที่ 21 ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561 – 2580) เป็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยระบุให้ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ของประเทศไทยอยู่ในลำดับ 1 ใน 20 หรือมีค่าคะแนนประมาณ 73 คะแนน ภายในช่วงปี พ.ศ. 2576 – 2580 ซึ่งในปี 2560 ประเทศไทยได้คะแนน 37 อยู่ในลำดับที่ 96 จาก 180 ประเทศทั่วโลก

1.3) แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านที่ 11 การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านที่ 11 ดังกล่าวนี้นั้น เน้นการตรวจสอบการใช้อำนาจภาครัฐในด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ กำหนดมาตรการ/กลไกเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ส่งเสริมภาคประชาชนให้มีบทบาทในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และส่งเสริมระบบคุณธรรมและจริยธรรม

1.4) แผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) โดยประเด็นขับเคลื่อนด้านที่ 11 การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ดังนี้

- 1.4.1) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริต
- 1.4.2) การพัฒนาระบบคุ้มครอง ผู้แจ้งเบาะแสการทุจริต ที่มีประสิทธิภาพ
- 1.4.3) การพัฒนากระบวนการ ยุติธรรมที่รวดเร็ว โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติในการดำเนินคดีทุจริตทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
- 1.4.4) การพัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์
- 1.4.5) การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

2) การบริหารยุทธศาสตร์ และการแปลงยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติผ่านแผนระดับที่ 3

2.1) หลักการพื้นฐานของการดำเนินงาน

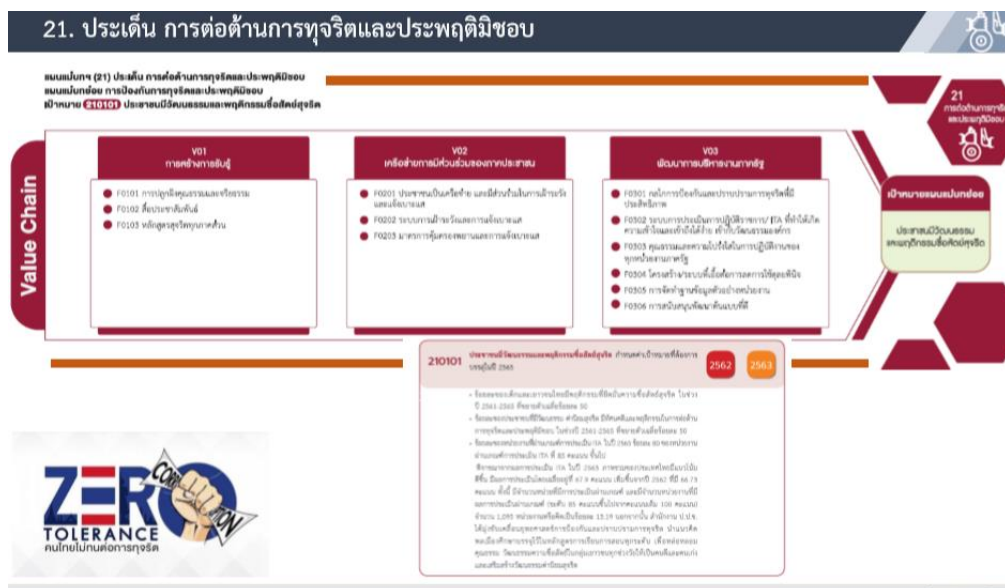
ส่วนราชการควรดำเนินการผ่านกระบวนการจัดทำรายละเอียดแผนปฏิบัติการฯ และแผนปฏิบัติราชการฯ ซึ่งมีขั้นตอนหลัก ประกอบด้วย

- 2.1.1) การศึกษาข้อมูลเพื่อให้ทราบโจทย์หรือประเด็นการพัฒนา (Policy Advocacy)
- 2.1.2) การกำหนดนโยบาย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการลงมือปฏิบัติงาน (Policy Formulation)

- 2.1.3) การตัดสินใจเลือกนโยบายที่เหมาะสมกับประเด็นการพัฒนา (Policy Decision)
- 2.1.4) การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation)
- 2.1.5) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย (Policy Monitoring and Evaluation)

2.2) แนวทางการแปลงแผนระดับ 3 เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบสู่การปฏิบัติ

ส่วนราชการควรดำเนินการผ่านกระบวนการจัดทำรายละเอียดแผนปฏิบัติการฯ และแผนปฏิบัติการราชการฯ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายย่อยแต่ละข้อของแผนแม่บทด้านที่ 21 ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561 – 2580) ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยประเด็นที่หน่วยงานควรนำมากำหนดเป็นโครงการ/กิจกรรม ปรากฏตามห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) ดังนี้

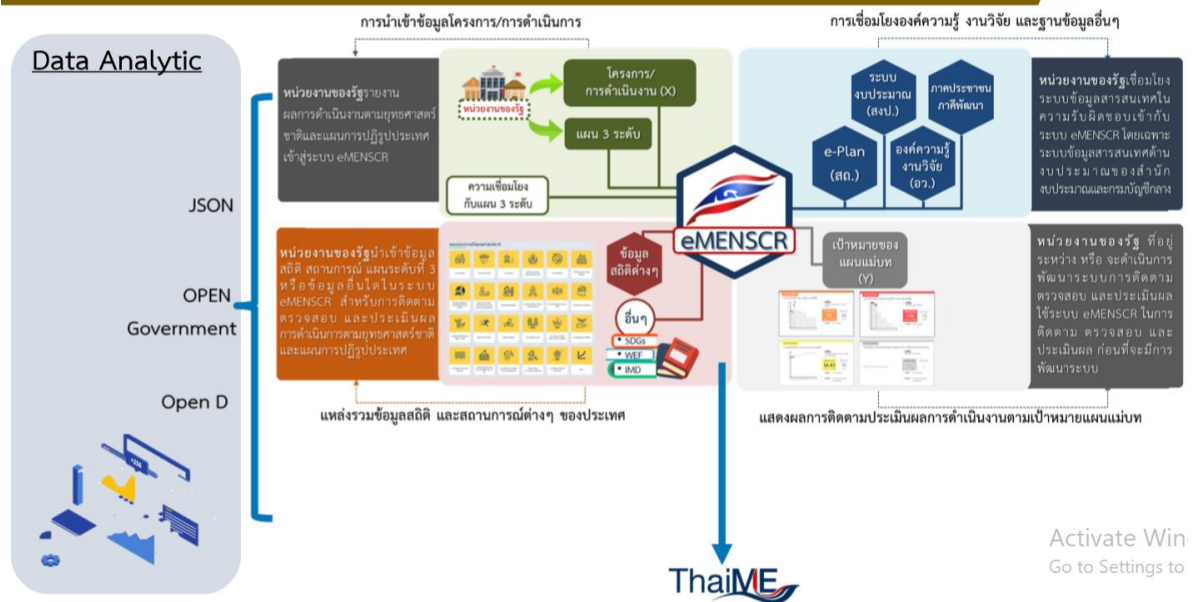

คำว่า เปิด (Open) ในที่นี้หมายถึง การแบ่งปันข้อมูลให้กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึง ใช้ประโยชน์ ติดตาม และตรวจสอบข้อมูล ผ่านช่องทางที่สาธารณชนสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึงในลักษณะ “การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานของรัฐบาล” โดยส่วนราชการหรือหน่วยงานภาครัฐทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการจัดสรรให้มีแหล่งข้อมูลและช่องทางการแบ่งปันข้อมูลเหล่านั้น ทั้งนี้ ส่วนราชการสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดรัฐบาลเปิด (Open Government) เพื่อนำแผนระดับ 3 สู่การปฏิบัติ โดยกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านข้อมูลนำเข้า (Input) องค์ประกอบด้านกระบวนการและสื่อกลางจัดการข้อมูล (Process) และองค์ประกอบด้านผลผลิต (Output) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์ได้ในลำดับต่อไป โดยกิจกรรมที่ควรกำหนดให้สอดคล้องกับองค์ประกอบ 3 ด้าน มีดังนี้

3.2) กระบวนการและสื่อกลางจัดการข้อมูล (Process) คือ ระบบการประมวลผล และช่องทางการสื่อสารสู่การทำงานลำดับต่อไป เช่น เว็บไซต์ประมวลผล THAIME ระบบติดตาม และประเมินผลแห่งชาติ(eMENSCR) เป็นต้น ซึ่งระบบดังกล่าวจะเชื่อมโยงข้อมูลโครงการ กิจกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างเป็นองค์ความรู้ด้านต่างๆ ที่บันทึกไว้ในระบบฐานข้อมูล

14

4) ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) ของ สศช. ประจำปี พ.ศ. 2563 และผลการวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้อง

สืบเนื่องจากการประกาศแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2562 ได้กำหนดค่าเป้าหมาย การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ในช่วงปี พ.ศ. 2561-2565 โดยระบุให้มีหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ITA จำนวน ร้อยละ 80 ของหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินทั้งหมด ต้องผ่านเกณฑ์ฯ ในระดับคะแนน 85 คะแนนขึ้นไป ด้วยเหตุนี้ ส่วนราชการ จึงต้องให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมการประเมิน ITA และร่วมกันดำเนินการให้บรรลุ ค่าเป้าหมาย เพื่อนำผลคะแนนที่ได้ไปพัฒนาและปรับปรุงการทำงานของส่วนราชการนั้น ๆ ต่อไป

สำหรับกรณีของ สศช. นั้น ผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ สศช. ในภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เท่ากับ 90.62 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน คะแนนดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า สศช. มีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน อยู่ในระดับสูงมากหรือระดับ A นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาผลคะแนนรายตัวชี้วัด (เรียงตามลำดับคะแนน) พบว่า ตัวชี้วัดทั้ง 10 ด้าน มีคะแนนอยู่ในระดับสูงมาก โดยได้คะแนนสูงกว่า 80 คะแนนขึ้นไปในทุกตัวชี้วัด ผลคะแนนรายตัวชี้วัด สรุปได้ดังนี้

4.1) ผลคะแนนสูงสุดของตัวชี้วัด 5 อันดับแรก (91 คะแนนขึ้นไป) เป็นจุดแข็ง ของ สศช. ที่ควรรักษาและพัฒนาต่อยอดอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยตัวชี้วัด ดังนี้ (1) การป้องกันการทุจริต (100 คะแนนเต็ม) (2) การปฏิบัติหน้าที่ (93.09 คะแนน) (3) คุณภาพการดำเนินงาน (91.31 คะแนน) (4) ประสิทธิภาพการสื่อสาร (91.29 คะแนน) และ (5) การปรับปรุงระบบการทำงาน (91.22 คะแนน)

4.2) ผลคะแนนของตัวชี้วัด 5 อันดับหลังที่ควรพัฒนาให้มากขึ้น ซึ่งแม้จะได้ คะแนนต่ำกว่า 91 คะแนน แต่ก็สูงกว่า 80 คะแนนทั้งสิ้น ประกอบด้วยตัวชี้วัด ดังนี้ (1) การแก้ไขปัญหา การทุจริต (88.31 คะแนน) (2) การใช้งบประมาณ (87.24 คะแนน) (3) การใช้อำนาจ (86.77 คะแนน) (4) การเปิดเผยข้อมูล (84.92 คะแนน) และ (5) การใช้ทรัพย์สินของราชการ (82.20 คะแนน)

4.3) ประเด็นย่อยที่ควรพิจารณา เมื่อพิจารณาที่ผลคะแนนในคำถามแต่ละข้อ จะพบประเด็นย่อยที่ สศช. ได้คะแนนน้อยซึ่งไม่ควรมองข้ามและนำมาปรับปรุงการทำงานร่วมกันทั้งสำนักงาน ตามประเด็นย่อยดังนี้

4.3.1) ขั้นตอนการยืมทรัพย์สินของทางราชการยังไม่สะดวกเท่าที่ควร รวมทั้งการรับรู้ของบุคลากร สศช. เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติการใช้ทรัพย์สินของราชการยังไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร

4.3.2) การเปิดเผยข้อมูล การพัฒนาช่องทางการสื่อสารในลักษณะ Two way Communication (Web Board กล้องข้อความ ถาม-ตอบ) ยังไม่ตรงตามเกณฑ์ที่แบบประเมิน ITA กำหนด

4.3.3) การใช้อำนาจ การประเมินผลงาน การคัดเลือกผู้เข้ารับการอบรม การดูงาน หรือการให้ทุนการศึกษา ยังต้องพัฒนาให้เป็นธรรม และทั่วถึงมากขึ้น

4.3.4) การเปิดเผยข้อมูลสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างประจำเดือน หากไม่มีการจัดซื้อจัดจ้างต้องรายงานว่าไม่มีการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่แบบประเมิน ITA กำหนด

4.3.5) บุคลากร สศช. ยังไม่มั่นใจในระบบการร้องเรียน ไม่มั่นใจว่าจะดำเนินการอย่างตรงไปตรงมา และไม่มั่นใจว่าจะปลอดภัย ไม่มีผลกระทบต่อผู้ร้องเรียน

5) ประเด็นอภิปรายระหว่างวิทยากรและผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ

5.1) ความเชื่อมโยงระหว่างระดับคะแนน CPI และระดับคะแนน ITA

ระดับคะแนน CPI และระดับคะแนน ITA มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561 – 2580) มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยการทุจริตและประพฤติมิชอบ ดังนั้น จึงใช้ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) เป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนสู่เป้าหมายหลักดังกล่าว และเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนหรือยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception index : CPI) จึงต้องมีการกำกับและติดตามหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการทุจริตของรัฐบาล ซึ่งเครื่องมือที่เป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใส และมีคุณธรรมดังกล่าว ก็คือ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) หากหน่วยงานที่เข้ารับการประเมิน ITA ทุกหน่วยงาน ได้ดำเนินการแก้ปัญหาตามแนวทางการประเมิน ITA อย่างเคร่งครัด ย่อมส่งผลในทางบวกที่ทำให้การตอบคำถามเกี่ยวกับการป้องกันและการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชันของแหล่งข้อมูลทั้ง 9 แหล่งของ CPI เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์เช่นกัน

5.2) ความสัมพันธ์ระหว่างผลคะแนน ITA และการสร้าง Happy workplace ของ สศช.

ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสควรสะท้อนความสุขและวัฒนธรรมของคนในองค์กรด้วย การประเมิน ITA เน้นสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ในองค์กรส่วนใหญ่เข้ามามีส่วนร่วมตอบและประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนความคิดเห็นหรือทัศนคติของคนกลุ่มส่วนใหญ่ในองค์กร ให้ผู้บริหารได้รับรู้และนำไปเป็นข้อมูลสนับสนุนการกำหนดแนวทางการพัฒนาองค์กรได้ต่อไป อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่าการประเมินระดับความสุจริตเป็นความรู้สึกของแต่ละบุคคล (Subjective) ดังนั้น จึงไม่มีระดับมาตรฐานที่กำหนดได้ชัดเจน

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาที่ตัวชี้วัดการประเมินทั้ง 10 ตัว และข้อคำถามทุกข้อ ในแบบประเมิน ITA จะพบว่า ทั้งตัวชี้วัดและประเด็นประเมินในข้อคำถามเหล่านั้น เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิต ในสำนักงานทั้งในระหว่างปฏิบัติหน้าที่และในช่วงเวลาพัก รวมทั้งเกี่ยวข้องกับการพฤติกรรม การบังคับบัญชา ของผู้บริหาร และการทำงานของบุคลากร สศช. ในฐานะผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ ต่างก็ส่งผลต่อทัศนคติและความรู้สึกของทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งสิ้น ตัวอย่างเช่น ตัวชี้วัดด้านการใช้อำนาจ ในประเด็นประเมิน “ผู้บังคับบัญชามีการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน หรือการให้ทุนการศึกษา อย่างเป็นธรรม” หากในหน่วยงานเกิดข้อสงสัยและการโต้แย้งเกี่ยวกับ “ความเป็นธรรม/ไม่เป็นธรรม” ในกรณี ดังกล่าว ย่อมส่งผลต่อทัศนคติ ความรู้สึก และพฤติกรรมของผู้ได้รับผลกระทบในสำนักงาน และเชื่อมโยงสู่ระดับ “การมีความสุขในการทำงาน” ได้เช่นกัน ด้วยเหตุนี้ ผลคะแนน ITA ของ สศช. ในปีงบประมาณที่ผ่านมา จึงเป็นข้อมูล สำคัญที่ทุกหน่วยงานย่อยใน สศช. ควรร่วมกันพิจารณาและร่วมกันกำหนดแนวทางการพัฒนาต่อยอดรูปแบบ การทำงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับดัชนีชี้วัดซึ่ง สศช. ได้คะแนนสูง และแก้ปัญหาหรือปรับปรุงรูปแบบการทำงาน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับดัชนีชี้วัดซึ่ง สศช. ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 80 ทั้งนี้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการสร้าง Happy workplace ใน สศช. ควบคู่กับการร่วมกันยกระดับคะแนน ITA ของ สศช. ในปีงบประมาณต่อไป

5.3) ข้อเสนอแนะแนวทางการยกระดับผลคะแนน ITA ของ สศช. ในระยะต่อไป

5.3.1) **ความร่วมมือภายในหน่วยงาน** การทำแบบประเมิน ITA ของ สศช. ในปีงบประมาณต่อไป ควรดำเนินการบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมจากบุคลากรในทุกหน่วยงานย่อย ของ สศช. ดังนี้

- ควรเปลี่ยนทัศนคติใหม่เกี่ยวกับการทำแบบประเมิน ITA โดยไม่เน้นการทำกิจกรรมเพียงบางอย่างและบางช่วงเวลาเพื่อมุ่งเพิ่มคะแนน ITA โดยไม่พัฒนาหรือปรับปรุง การทำงานให้มีคุณภาพ มีความโปร่งใส และมีคุณธรรมอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสิ่งที่ต้องทำคือ บุคลากรทุกระดับ ควรทำงานในความรับผิดชอบของตนเองด้วยความโปร่งใสและมีคุณธรรม เพื่อให้ผลการทำงานในภาพรวมทั้ง องค์กรสามารถสะท้อนความเป็นองค์กรที่มีคุณธรรมและความโปร่งใสอย่างแท้จริง ซึ่งจะส่งผลต่อทัศนคติที่ดี ของผู้ทำแบบประเมิน ITA ทั้งภายใน และภายนอก สศช. ได้เช่นกัน

- ควรตอบแบบประเมิน ITA ด้วยข้อมูลที่เป็นจริง เพื่อให้ สามารถนำผลการประเมินในแต่ละประเด็นไปพัฒนาต่อยอดในส่วนที่ได้คะแนนสูง และปรับปรุงการทำงาน ในส่วนที่ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 80 ได้ต่อไป

- ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในลักษณะนี้อย่างต่อเนื่อง เพราะทำให้ได้เข้าใจและเห็นถึงความสำคัญของการประเมิน ITA เข้าใจมุมมองผู้บริหาร สศช. และผู้บริหาร จากสำนักงาน ป.ป.ช. รวมทั้งเป็นการสนับสนุนให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและขับเคลื่อนองค์กรหรือ หน่วยงาน เพื่อบรรลุสู่การเป็นองค์กรต้นแบบด้านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส และบรรลุ วัตถุประสงค์ตามเกณฑ์ที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนดต่อไป

5.3.2) **ความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก** ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท. สศช.) ควรตรวจสอบและรวบรวมประเด็นข้อสงสัยเกี่ยวกับแบบประเมิน ITA ปีงบประมาณ 2564 เพื่อประสานงานและขอคำอธิบายจากสำนักงาน ป.ป.ช. เช่น ข้อสงสัยเกี่ยวกับคำจำกัดความของตัวชี้วัดการเปิดเผย ข้อมูล ในประเด็นการพัฒนาช่องทางการสื่อสารในลักษณะ Two way Communication (Web Board กล้องข้อความถาม-ตอบ) เพื่อให้ ศปท. สศช. มีความเข้าใจที่ชัดเจนมากขึ้น และประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใน สศช. ในการปรับปรุงช่องทางการสื่อสารให้สอดคล้องกับคำอธิบายจากสำนักงาน ป.ป.ช. ต่อไป

5.3.3) แนวทางการดำเนินงานของสำนักงาน ป.ป.ช. ในระยะต่อไป
เสนอให้สำนักงาน ป.ป.ช. จัดทำฐานข้อมูลหน่วยงานต้นแบบที่บรรลุการประเมิน ITA ทั้งจากหน่วยงาน
ส่วนกลางและหน่วยงานในท้องถิ่น ตามเป้าหมายและตามเกณฑ์การประเมิน ITA ที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ
และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบด้วย

4. ผลการประเมินการประชุม

ศปท. ได้สรุปการประเมินผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อชี้แจงแนวทางการประเมินคุณธรรมและ
ความโปร่งใสของ สศช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (NESDC ITA 2021 Workshop) ซึ่งประมวลจาก
ความคิดเห็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 105 คน จากจำนวนผู้เข้าร่วมทั้งหมด 110 คน คิดเป็นร้อยละ 95.45
ดังนี้

4.1 การประเมินผลในภาพรวม อยู่ในระดับพอใจมากถึงมากที่สุด ที่ระดับร้อยละ 90.86

4.2 ประโยชน์ของเนื้อหาที่ได้จากการเข้าร่วมประชุม ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับทราบสาระเกี่ยวกับ
แนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของ สศช. รับรู้และเข้าใจต่อความสำคัญของการประเมิน
คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ตลอดจนได้เห็นถึงความเชื่อมโยง
ทางความคิด การวิเคราะห์และทัศนคติจากผู้บริหารมากขึ้น

4.3 วิทยากรของหลักสูตรมีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ดีมาก วิทยากรทั้ง 2 คน มีประสบการณ์และ
มีวิธีการถ่ายทอดความรู้ และจัดทำสื่อการสอนที่ชัดเจน เข้าใจง่าย

4.4 ความคุ้มค่าต่อองค์กร ผู้เข้าร่วมการประชุม เห็นว่า การจัดการประชุมนี้มีความคุ้มค่าต่อองค์กร
ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.19

4.5 ระดับความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมการประชุม เปรียบเทียบก่อนและหลังการเข้าร่วม

ประเด็นการประเมิน	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง			น้อย		น้อยที่สุด		รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0		คะแนน (เต็ม 10)	%
ก่อนการประชุม (คน)	1	2	3	20	26	33	8	7	1	2	2	105	5.42	54.29
หลังการประชุม (คน)	24	54	19	7	1	0	0	0	0	0	0	105	8.88	88.86
เพิ่มขึ้น / ลดลง	เพิ่มขึ้น												3.46	34.57

4.6 การนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมไปประยุกต์ใช้

ประเด็นการประเมิน	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง			น้อย		น้อยที่สุด		รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0		คะแนน (เต็ม 10)	%
ท่านจะนำความรู้ ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้	25	54	19	5	1	1	0	0	0	0	0	105	8.89	88.95

4.7 ความเห็นต่อการเข้าร่วมประชุม

ประเด็นการประเมิน	ดีมาก 4 คะแนน	ดี 3 คะแนน	พอใช้ 2 คะแนน	ควร ปรับปรุง 1 คะแนน	ข้อเสนอแนะ	รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
							คะแนน (เต็ม 4)	%
● เนื้อหาการประชุม ในภาพรวมตรงกับ เรื่องที่ระบุไว้	72	33	0	0	● ควรจัดอย่าง ต่อเนื่อง ● -ควร ยกตัวอย่างใช้ ภาพประกอบ ● -ควรเผยแพร่ ให้บุคลากร สศช.ทุกท่าน เข้าร่วมและ มีส่วนร่วม ในการประชุม ครั้งนี้	105	3.68	-
● ระยะเวลาที่ใช้ ในการประชุม	76	27	2	0	-	105	3.70	-
● เอกสาร/สื่อที่ใช้ ในการประชุม	79	23	3	0	-	105	3.72	-
● ระบบช่องทาง การสื่อสาร	68	35	2	0	● ระบบทาง การสื่อสาร ในการประชุม ไม่เสถียร บางช่วง	105	3.62	-
● การประสานงาน ของเจ้าหน้าที่	81	24	0	0	-	105	3.77	-
วิทยากรการอภิปรายคนที่ 1 : นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ								
- วิธีการอภิปราย	88	17	0	0	ควร จะ เพิ่ม เวลา ในการ ถาม- ตอบ	105	3.83	-
- สื่อการสอน	86	19	0	0		105	3.81	-
- บุคลิกลักษณะ	78	27	0	0		105	3.74	-
วิทยากรการอภิปรายคนที่ 2 : นายอุทิศ บัวศรี								
- วิธีการอภิปราย	76	28	1	0		105	3.71	-

ประเด็นการประเมิน	ดีมาก 4 คะแนน	ดี 3 คะแนน	พอใช้ 2 คะแนน	ควร ปรับปรุง 1 คะแนน	ข้อเสนอแนะ	รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
							คะแนน (เต็ม 4)	%
- สื่อการสอน	78	27	0	0		105	3.74	-
- บุคลิกลักษณะ	71	34	0	0		105	3.67	-
● ความคุ้มค่า ในการจัดประชุม (50 บาท/คน)	80	18	7	0	105	3.69	36.95	80

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ย 21% – 40% = ควรปรับปรุง
ค่าเฉลี่ย 41% – 60% = พอใช้

ค่าเฉลี่ย 61% – 80% = ดี
ค่าเฉลี่ย 81% – 100% = ดีมาก

ความคิดเห็น	ควร	ไม่ควร	จำนวน (คน)
● ท่านคิดว่าควรส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมประชุม / กิจกรรมเกี่ยวกับประเด็นนี้หรือไม่ (คิดเป็นร้อยละ)	ควร 44 คน (89.80 %)	ไม่ควร 5 คน (10.20 %)	ควร 44 คน (89.80 %)

	ทุกคน ใน สศช.	ผู้บริหาร	ข้าราชการ	พนักงาน ราชการ	ลูกจ้าง ประจำ	ทั้งหมด (คน)
ท่านคิดว่าการประชุม / กิจกรรมนี้เหมาะสมกับใครบ้าง	103 (98.10 %)	13 (12.38 %)	2 (1.90 %)	2 (1.90 %)	1 (0.95 %)	105

● ท่านมีความประสงค์เข้าร่วมการประชุม/กิจกรรมภายใต้หลักสูตรนี้หรือไม่ (หากท่านตอบไม่ประสงค์ กรุณาให้เหตุผล)	ประสงค์ 100 คน (95.20 %)	ไม่ประสงค์ 5 คน (4.80 %)
	● เคยเข้ารับการอบรมและฟังบรรยายแล้ว ได้รับรู้และเข้าใจถึงความสำคัญของ ITA แล้ว ดังนั้น หากมีการอบรมและบรรยายเรื่องนี้อีก ควรสลับหมุนเวียนเจ้าหน้าที่ของแต่ละกอง ให้เข้ามารับฟังบรรยายหรืออบรมต่อไป	

4.8 ท่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ ศปท. เผยแพร่อย่างน้อยเพียงใด

รู้	103 คน (98.10 %)	Email (All Users) (95 คน)
		หนังสือเวียน (19 คน)
		โปสเตอร์ในลิฟต์ (30 คน)
		จอ LCD (4 คน)
		Social Network เช่น NESDC Official LINE Group / Facebook (54 คน)
		เว็บไซต์สำนักงาน / ศปท. (31 คน)
ไม่รู้	2 (1.90 %)	

4.9 สิ่งที่ท่านประทับใจที่สุดในการเข้าร่วมประชุม

ประเด็น	ความคิดเห็น
● ความรู้ที่ได้รับ	- ข้อมูลเนื้อหาค่อนข้างละเอียด และมีผู้บริหารเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มกิจกรรมจนจบ
● การประสานงาน	- ช่องทางในการจัดประชุมและการประสานงานของ ศปท.
● วิทยากร	- การให้คำแนะนำที่สามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจได้ชัดเจนของวิทยากรทั้ง 2 ท่าน
● ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมการประชุม	- มีความรู้ ความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญของการประเมิน ITA มากขึ้น - เห็นถึงความเชื่อมโยงทางความคิด การวิเคราะห์และทัศนคติจากผู้บริหารมากขึ้น

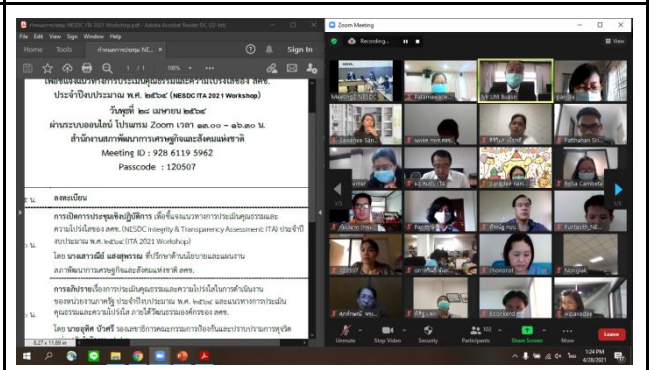
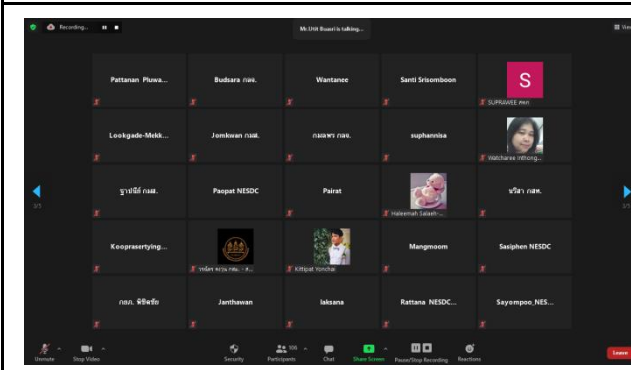
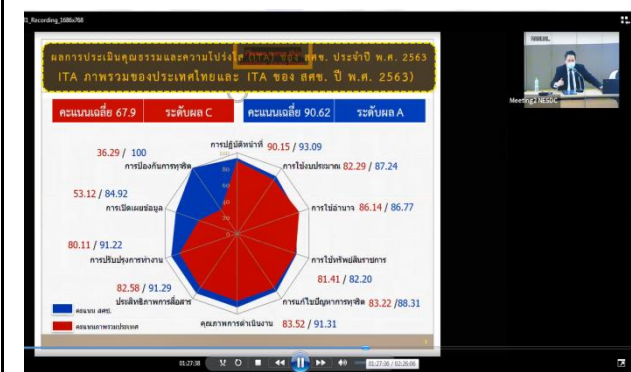
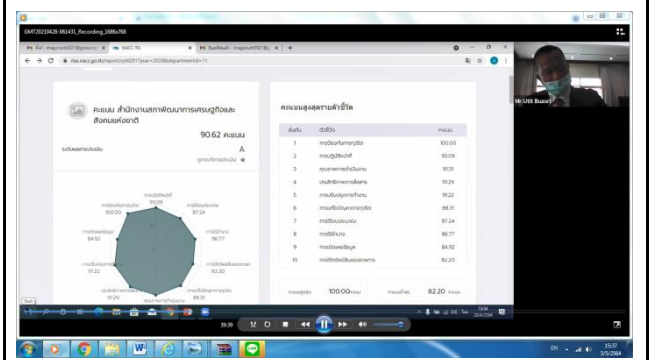
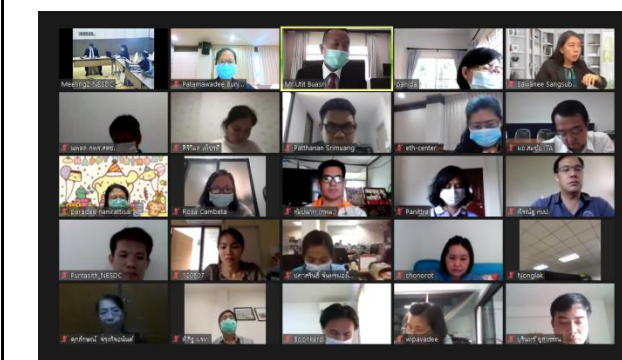
4.10 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

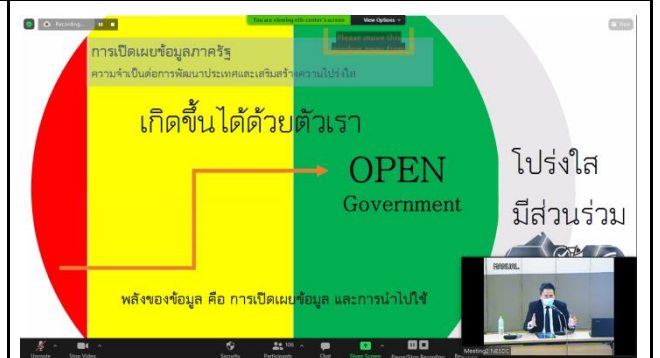
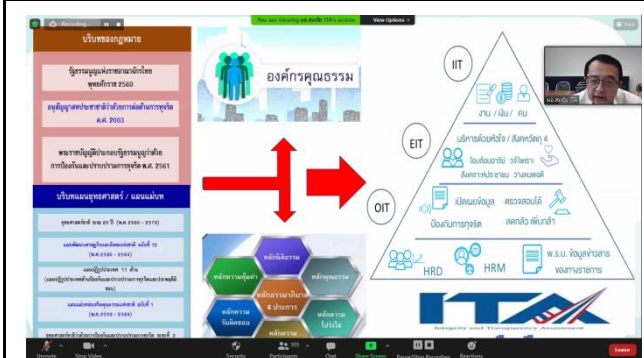
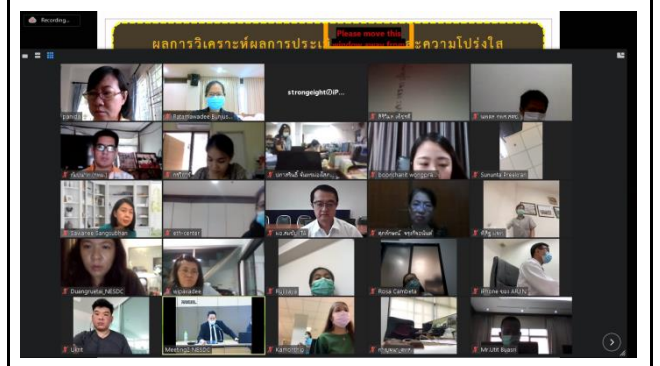
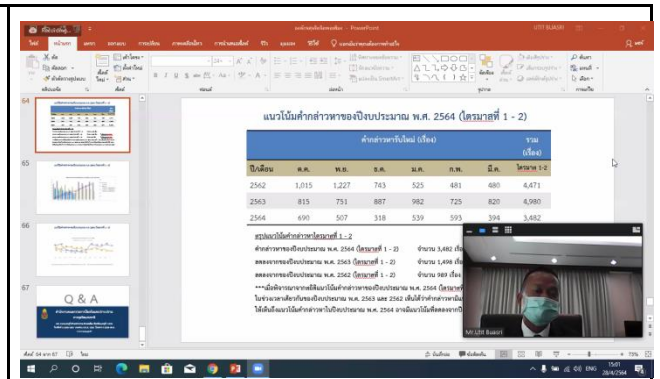
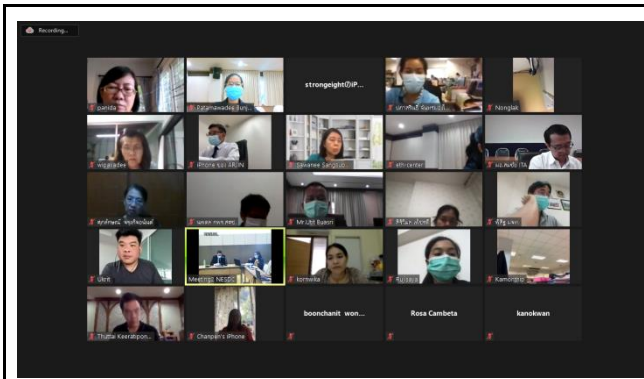
ประเด็น	ความคิดเห็น
● การดำเนินงานในระยะต่อไป	- ควรมีการจัดประชุมในรูปแบบลักษณะนี้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพราะได้มีการให้ผู้บริหารได้เข้ามาร่วมเสริมสร้างความสัมพันธ์และนำเสนอทางด้านมุมมองของผู้บริหารต่อการประชุม

ประเด็นการประเมิน	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง			น้อย		น้อยที่สุด		รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
													คะแนน (เต็ม 10)	%
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0			
4.11 โดยภาพรวมท่าน พอใจกับการประชุมนี้มากน้อย เพียงใด	38	44	17	6	0	0	0	0	0	0	0	105	9.08	90.86

ภาคผนวก

ประมวลภาพ
การประชุมเชิงปฏิบัติการฯ

เอกสารประกอบ การประชุม

เอกสารประกอบการประชุม

หัวข้อ	แหล่งข้อมูล
คำกล่าวเปิด โดย นางสาวณีย์ แสงสุพรรณ ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน	https://bit.ly/3eXNeOS
Powerpoint ประกอบการอภิปรายในหัวข้อ การประเมิน ความโปร่งใสและคุณธรรมการดำเนินการภาครัฐ (ITA) (วัฒนธรรมองค์กรแห่งอนาคต: ปลอดภัย จิตพอเพียง) โดย นายอุทิศ บัวศรี รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ	https://bit.ly/3xMdch8
Powerpoint ประกอบการอภิปรายในหัวข้อ แนวทาง การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ภายใต้วัฒนธรรมองค์กร ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) โดย นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	https://bit.ly/3eknflW
รายงานการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	https://bit.ly/3h1wA3G
คู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปี 2564 จัดทำโดยสำนักงาน ป.ป.ช.	https://bit.ly/3uSB4OD
ประกาศสำนักงาน ป.ป.ช. เรื่อง การขยายเวลาการดำเนินงาน ตามปฏิทินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการ ดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	https://bit.ly/3gZ7mTC

คณะผู้จัดทำ

คณะผู้จัดทำสรุปลำดับ
การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อชี้แจงแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

คณะที่ปรึกษา

นายวิโรจน์ นรารักษ์	รองเลขาธิการฯ และหัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
นางสาวณีย์ แสงสุพรรณ	ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
คณะผู้จัดทำ

นางสาวอาทิสดา ณ นคร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
นางพนิดา ภู่งามดี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
นางสาวสุวลี รัตนโสมิต	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสาวปฐมวดี บรรจุทรัพย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นายณัฏพงค์ เข้มเพ็ชร	นักศึกษาฝึกงาน

ติดต่อขอข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)
อาคาร 5 ชั้น 4 สศช. เลขที่ 962 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย แขวงวัดโสมนัส กทม. 10100
โทร 0 2280 4085 ต่อ 5419 - 5422
หรือเยี่ยมชมที่ www.nesdc.go.th และ click ที่ Banner ภายใต้วีธีเกี่ยวกับ สศช.

